

Projectbeschrijving en draaiboek voor het organiseren van bijeenkomsten: "Keuzes in de laatste levensjaren; wat kan en wat mag?"

Aanleiding

In de maatschappij worden tal van discussies gevoerd over de dilemma's en vragen rondom de laatste levensjaren van ouderen. Momenteel vooral over het "Voltooid leven" en het heft dat ouderen zelf in de hand willen houden wat betreft hun levenseinde. In dit kader willen ouderen graag weten welke mogelijkheden er zijn, wat de verschillende begrippen inhouden die in discussies worden gehanteerd, wat wettelijk gezien mag en hoe dit kan worden geregeld. Dit alles zodat zij zelf vroegtijdig kunnen gaan nadenken over en het gesprek met naasten en artsen kunnen starten over al dan niet behandelen, doorgaan met behandelen in relatie met kwaliteit van leven en zij zelf kunnen kiezen welke zorg en ondersteuning zij willen in de laatste jaren van hun leven. Het beter bespreekbaar kunnen maken van wensen helpt ouderen om na te denken over hoe zij hun laatste levensjaren zelf willen inrichten.

Door het organiseren van informatiebijeenkomsten kunnen ouderen geïnformeerd en gestimuleerd worden zelf het gesprek erover aan te gaan met de eigen huisarts en hun naasten.

De bijeenkomst sluit heel goed aan bij advance care planning. Voor sommige artsen is het lastig om zelf het gesprek te starten over de laatste levensfase. Door deze bijeenkomsten wordt gestimuleerd dat ouderen het initiatief nemen voor een gesprek over hun eigen wensen en behoeften in hun laatste levensfase.

Globale omschrijving van de bijeenkomst

In samenwerking met ouderen wordt er voor ouderen een informatiebijeenkomst gehouden over 'keuzes in de laatste levensjaren: wat kan en wat mag'.

De organisatie van de bijeenkomst gaat bij voorkeur in samenwerking met lokale ouderenorganisaties en lokale professionals.

De bijeenkomst bestaat uit 4 onderdelen:

1. Een inleidend filmpje dat heet "Praat erover" en is ontwikkeld door de Coalitie van betekenis tot het einde, vanuit stichting Agora. Dit filmpje is kader stellend.
2. Een presentatie/lezing van ongeveer 45 minuten met aspecten als:
 - Wensen rond de laatste levensfase, Wat wilt u nog wel, wat wilt u niet meer? En wie weet dat, behalve u zelf? Motto van de bijeenkomsten: Praat erover, met naasten en uw arts(en).
 - Grenzen aan behandeling; wie beslist hierover?
 - Wat is een Wilsverklaring?

- Wat is een Niet-reanimeerverklaring?
 - Vertegenwoordiging; als u dat zelf niet meer kunt.
 - Euthanasie, palliatieve sedatie, klaar met leven; wat betekent dat? Welke regels zijn ervoor?
 - Erover praten – met wie?
3. Beantwoorden vragen uit de zaal door plaatselijke (gepensioneerde?) huisarts en Dr. D. Touwen.
 Alle vragen die leven bij de ouderen, zoals
 'Hoe maak ik kenbaar dat ik een niet-reanimeren wens heb?' en
 'Hoe zorg ik ervoor dat het ambulancepersoneel mijn niet-reanimeren wens wel naleeft?', maar ook
 'Moet ik een wilsverklaring via de notaris regelen?',
 'In hoeverre houden artsen rekening met mijn wensen?', en
 'Mag ik een behandeling ook weigeren?',
 'Welke rol speelt mijn familie en/of vrienden in het proces van besluitvorming over behandelbeleid?',
 'Wie beslist over mij als ik zelf niet meer in staat ben te beslissen?'
4. Aansluitend is er gelegenheid om met elkaar en de deskundigen verder te praten.

Doelen

Er wordt voorzien in een geconstateerde informatiebehoefte onder ouderen over alle relevante informatie over hoe zij zich kunnen voorbereiden op hun laatste levensjaren. Vooral wordt benadrukt dat ouderen hierover in gesprek moeten gaan met naasten en hun arts(en). Het bespreekbaar maken van het onderwerp, hoe moeilijk ook.

Doelgroep

Thuiswonende ouderen en hun naasten. Het gaat vooral om ouderen die nu nog redelijk gezond zijn, maar zich wel afvragen wat ze moeten regelen wanneer dat niet meer zo is.

Draaiboek

De bijeenkomsten worden lokaal en op een laagdrempelige manier georganiseerd in samenwerking met lokale ouderenorganisaties, zodat een zo groot mogelijke groep ouderen wordt bereikt. De lokale ouderenorganisatie heeft vaak goede contacten met het lokale wijkcentrum waar vaker bijeenkomsten worden georganiseerd. Aan de ouderenorganisatie wordt gevraagd de locatie te regelen.

Door de lokale ouderenorganisatie(s) wordt een aankondiging verspreid via lokale media en de eigen kanalen. Per bijeenkomst kan zich een ongelimiteerd aantal personen aanmelden. Uiteraard hangt het maximum aantal deelnemers af van de zaalgrootte. Geïnteresseerden kunnen bij aanmelding hun vragen doorgeven per mail of per telefoon, deze worden anoniem beantwoord tijdens de bijeenkomst.

Door middel van de bijeenkomsten worden ouderen op een zorgvuldige en professionele wijze op de hoogte gesteld van de mogelijkheden, begrippen en het wettelijk kader. Daarnaast worden vragen beantwoord die leven bij ouderen en weten ze waar ze nadere informatie kunnen verkrijgen.

Financiering van de bijeenkomst

Bij de organisatie van de bijeenkomst kan gedacht worden aan de volgende kosten:
Vaak werken professionals graag mee aan de bijeenkomst, vanwege het belang ervan.

Aan het optreden van professionals hangt een prijskaartje.

M.i.v. 2023 kiest het Ouderenberaad voor alleen een plaatselijke (gepensioneerde) huisarts naast Dr. Dorothea Touwen en een voorzitter.

- vacatiegeld à € 95 per bijeenkomst voor een arts/specialist;
- Locatie zoals: Buurthuis, Zorginstelling, Gemeente, Kerk, enz.
- Koffie/thee/versnapering/bedankje ouderenorganisatie.

De kosten hiervan hangen af van de bereidwilligheid van de locatie om een en ander **gratis** ter beschikking te stellen.

Per bijeenkomst ongeveer € 200.

Een mogelijkheid is om een lokale zorgverzekeraar/gemeente te vragen een bijdrage te leveren.